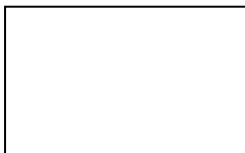

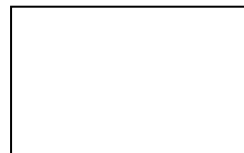
**VII WOJEWÓDZKI KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP III – WOJEWÓDZKI

**17 marca 2026 r.
Godz. 10:00**

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **60 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **80 punktów**

Instrukcja dla ucznia (dotyczy wersji papierowej)

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 16 stronach jest wydrukowanych 25 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania, oglądaj ilustracje. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora.
7. Rozwiązania zadań zamkniętych zaznacz w arkuszu z zadaniami konkursowymi.
8. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.: .
9. Rozwiązania zadań zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu z zadaniami konkursowymi. Ewentualne pomyłki przekreślaj.

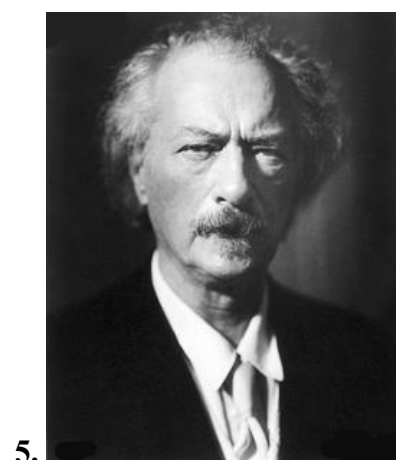
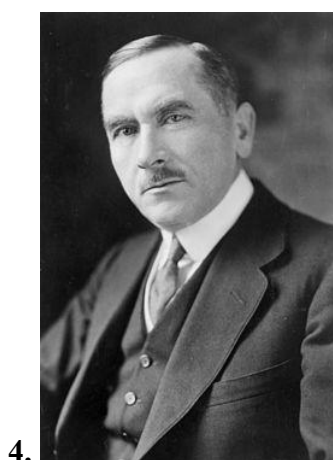
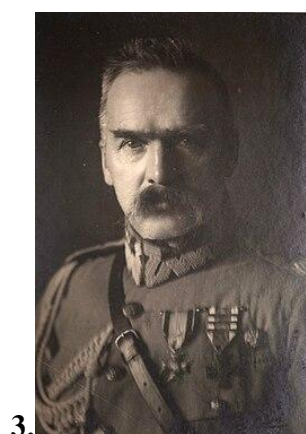
Powodzenia!

Zadanie 1. (0–10)

Zdjęcia prezentują polskich polityków, którzy ze względu na swoje zasługi w procesie odzyskiwania niepodległości nazywani są “Ojcami Niepodległości”. Dopasuj do zdjęcia z cyfrą arabską właściwe imię i nazwisko polityka (oznaczone literą) oraz przykład jego konkretnego działania na rzecz Polski (dopisując cyfrę rzymską). Za każde właściwe i kompletne dopasowania można otrzymać po dwa punkty.

A. Wincenty Witos, B. Roman Dmowski, C. Józef Piłsudski, D. Wojciech Korfanty,
E. Ignacy Jan Paderewski,

- I. Przewodniczący Rady Obrony Państwa w 1920 r.,
- II. Premier RP w latach 1920-1921,
- III. Członek polskiej delegacji na konferencję pokojową w Wersalu, premier RP w 1919 r.,
- IV. Członek polskiej delegacji na konferencję pokojową w Wersalu, przywódca ruchu narodowego,
- V. Przywódca polityczny III powstania śląskiego,

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Zadanie 2. (0–3)

Poniżej znajdują się fragmenty tekstów, które opisują walki Polaków o granice po I wojnie światowej. Dopasuj teksty do nazw odpowiednich wydarzeń historycznych (oznaczonych literą).

1. *“...Gdy mrok zapadał, rozpoczęli żołnierze niemieccy strzelaninę z kierunku Prezydium Policji. Niemcy ustawili tutaj dwa karabiny maszynowe i wśród ogólnego popłochu skonsternowanej ludności rozpoczęli ogień w kierunku „Bazaru”, między innymi w okna, gdzie mieszka Paderewski, złożony niemocą po przebytej na okręcie hiszpance...”*
2. *“... Polskie siły wyczerpały jednak swoje zdolności ofensywne i walki stały się mniej intensywne, a 25 maja dowództwo Selbstschutzu przedłożyło propozycję zawieszenia broni. Choć Niemcy opanowali Górę św. Anny, to nie udało im się rozbić broniących jej oddziałów powstańczych. 26 maja Naczelna Komenda Wojsk Powstańczych wydała rozkaz zabraniający podejmowania akcji zaczepnych przeciw Niemcom, ponieważ zostały podjęte rokowania w sprawie rozejmu...”*
3. *“...To nie oni zaatakowali, ale zmuszeni zostali do obrony. Nie sięgali po cudzą własność, lecz bronili swej ojcowizny, swych domów, ulic, szkół, uczelni, fabryk i warsztatów. Powstali do walki na początku wręcz z gołymi rękami: z szablami, strzelbami i pistoletami wyciągniętymi z lamusa, zdobywając z czasem nowoczesną broń maszynową na zawodowym wojsku przeciwnika. Wśród obrońców byli robotnicy i urzędnicy, księża i batiarzy – słynni {...} ulicznicy, kobiety, dzieci i starcy oraz ci najbardziej patriotyczni i ofiarni – gimnazjaliści i studenci. Im to właśnie nadano przydomek „Orlęta”...”*

A.	III Powstanie Śląskie	
B.	Powstanie Wielkopolskie	
C.	Polsko-Ukraińskie walki o Lwów	

Zadanie 3. (0–5)

Rozstrzygnij i zaznacz, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe:

1. Państwa “Osi” na etapie IX 1940 roku to Niemcy, Hiszpania, Włochy	P / F
2. W marcu 1939 roku Niemcy dokonały “Anschlusu” Austrii	P / F
3. Konferencja w Monachium umożliwiła włączenie obszaru Sudetów do Niemiec	P / F
4. 23 sierpnia 1939 roku Niemcy i ZSRR zawarły sojusz polityczno-wojskowy	P / F
5. Tzw. “czarny czwartek” na giełdzie nowojorskiej miał miejsce 24 października 1928 r.	P / F

Zadanie 4. (0–7)

Poniżej wymieniono charakterystyczne dla lat dwudziestych XX wieku procesy i zjawiska w Polsce. Podziel je na przyczyny i skutki zamachu majowego wpisując prawidłowe informacje lub cyfry w miejsca wykropkowane.

1. autorytaryzm władzy,
2. pogorszenie sytuacji gospodarczej,
3. kryzysy rządowe (częste zmiany składu),
4. porażki w polityce zagranicznej,
5. represje wobec opozycji politycznej,
6. wybór na urząd Premiera Wincentego Witosa,
7. wybór na urząd Prezydenta RP Ignacego Mościckiego

A. (przyczyny):

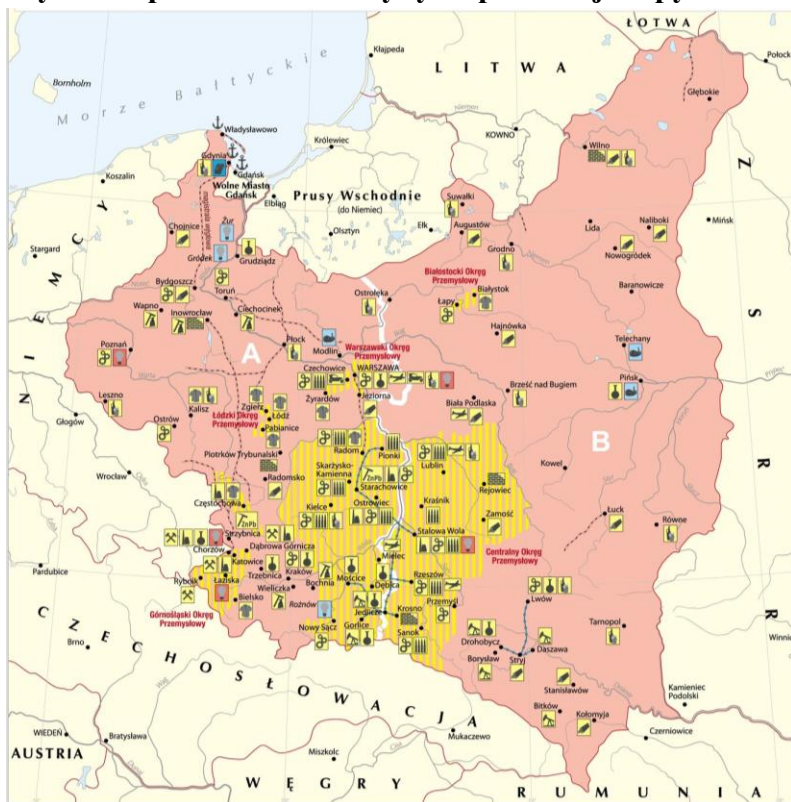
.....
.....

B. (skutki):

.....
.....

Zadanie 5. (0–1)

Wybierz i podkreśl właściwy tytuł poniższej mapy.

1. Położenie międzynarodowe Polski w okresie międzywojennym.
2. Sytuacja gospodarcza Polski na tle krajów Europy Środkowo-Wschodniej.
3. Gospodarka II RP.
4. Sytuacja społeczno-gospodarcza w okresie II RP.

Zadanie 6. (0–5)

Dopasuj narodowości zamieszkujące II RP w 1921 roku do ich procentowej populacji wg. spisu ludności. W miejsca wykropkowane wpisz poprawną cyfrę.

Narodowości:

Dane procentowe:

A. Polacy	1. 14.0 %
B. Białorusini	2. 69.2 %
C. Ukraińcy	3. 3.8 %
D. Żydzi	4. 3.9 %
E. Niemcy	5. 7.8 %

A.....B.....C.....D.....E.....

Zadanie 7. (0–3)

Przeczytaj poniższy tekst i zaznacz/podkreśl prawidłowe odpowiedzi na poniższe pytania/informacje.

“Do p. Marszałka Sejmu Macieja Rataja. Wobec wytworzonej sytuacji uniemożliwiającej mi sprawowanie urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej, zgodnie ze złożoną przez mnie przysięgą, zrzekam się tego urzędu i zgodnie z art. 40 konstytucji przekazuję P. Marszałkowi Sejmu uprawnienia Prezydenta Rzeczypospolitej. Jednocześnie załączam prośbę o dymisję dotychczasowego rządu. Wilanów, 14 maja 1926 r.”.

1. Do jakiego wydarzenia odnosi się fragment tekstu “Wobec wytworzonej sytuacji...” ?

- A. zamach majowy
- B. agresja niemiecka

2. W podkreślonym fragmencie tekstu jest mowa o rezygnacji z urzędu Prezydenta RP, wybierz i zaznacz właściwą postać.

- A. Ignacy Mościcki
- B. Stanisław Wojciechowski

3. We fragmencie tekstu zaznaczono grubą czcionką art. konstytucji, zaznacz o której konstytucji mowa?

- A. konstytucji marcowej
- B. konstytucji kwietniowej

Zadanie 8. (0–1)

Zdjęcie przedstawia konstruktora Stanisława Wigurę i pilota Franciszka Żwirko. Wybierz i zaznacz prawidłowe odpowiedzi na pytania/informacje zamieszczone pod zdjęciem.

- 1. Obaj panowie mieli wiele sukcesów lotniczych. Najsłynniejszy z nich to:**
- A. lot z Warszawy do Tokio bez tankowania
 - B. zwycięstwo w Międzynarodowych Zawodach Samolotów Turystycznych “Challenge”
 - C. zwycięstwo w Zawodach Lotniczych Samolotów Wojskowych w Pradze
 - D. pobicie wysokości lotu na pułapie 7845 metrów

Zadanie 9. (0–2)

Przyporządkuj mapy do dat rozstrzygnięć, które są na nich widoczne. Właściwą literę wpisz w miejsca wykropkowane.

A.

B.

1. 23.08.1939 r.
2. 28.09.1939 r.

Zadanie 10. (0–2)

Na zdjęciu zaprezentowano niemiecką maszynę szyfrującą z pierwszej połowy XX wieku. Wybierz i zaznacz prawidłowe odpowiedzi na pytania/informacje pod zdjęciem.

1. Trzej polscy naukowcy złamali szyfr tej wyjątkowej maszyny używanej przez armię niemiecką.

- A. Marian Rejewski, Zbigniew Spychalski, Jerzy Różycki
- B. Jerzy Różycki, Henryk Zygalski, Marian Rejewski

2. Ta niemiecka maszyna szyfrująca nosiła kryptonim:

- A. Sigma
- B. Enigma

Zadanie 11. (0–3)

Przeczytaj fragmenty trzech różnych relacji dotyczących bitew z wojny obronnej 1939 roku. Zidentyfikuj je wpisując w miejsca wykropkowane właściwą literę.

A. Wspomnienia gen. Tadeusza Kutrzeby

“W nocy z 9 na 10 września rozpoczęło się natarcie armii „Poznań”. (...) Z niecierpliwością oczekiwałem meldunków porannych. Doznałem du-żego rozczarowania: wynik naszej nocnej akcji nie był duży, postęp tere-nowy zaledwie 1-2 km, artyleria pozostała jeszcze – niestety – na pół-nocnym brzegu rzeki. Co się stało? Znaleźliśmy odpowiedź: wojska weszły za późno do akcji, obrona przeciwnika była bardzo żywa – bo przez Łęczycę awizowana – budowa mostów opóźniła się, itp. Liczyłem jednak na szybsze wykorzystanie pierwszego uderzenia w godzinach późniejszych. Tak się też stało. Robiliśmy znaczne postępy, chociaż nigdzie nie udało się dokonać prawdziwego załamania lub przełamania”.

B. Wspomnienia kpt. Franciszka Dąbrowskiego

„Major Sucharski przedstawia zebrany zarówno sytuację naszą, jak i sytuację na frontach w kraju, przy czym opiera się na wiadomościach radiowych. Ponownie porusza – podobnie jak po bombardowaniu lotniczym w dniu 2 września – sprawę celowości dalszego stawiania oporu podkreślając, że nie ma żadnych widoków na odsiecz i wyswobodzenie nas (...). Następuje gorąca wymiana zdań. Część starych podoficerów podziela zdanie majora, między innymi st. Ogniomistrz Piotrowski, ale nie ma między nimi jednomyślności (...)

C. Joakim Broden, lider zespołu “Sabaton”

“Kiedy przeczytaliśmy o czynach kapitana Władysława Raginisa i jego przyjaciół, była to dla nas tak nieprawdopodobna historia, że sądziliśmy najpierw, iż nie może być prawdziwa. Taka niesamowita odwaga, by 720 żołnierzy stawiało opór 42 tys. Niemców! Uznaliśmy natychmiast, że to najbardziej interesująca bitwa historii, i oczywiście napisaliśmy o tym piosenkę „40:1”

- 1. Obrona Westerplatte
- 2. Obrona linii “Wizna”
- 3. Bitwa nad Bzurą

Zadanie 12. (0–6)

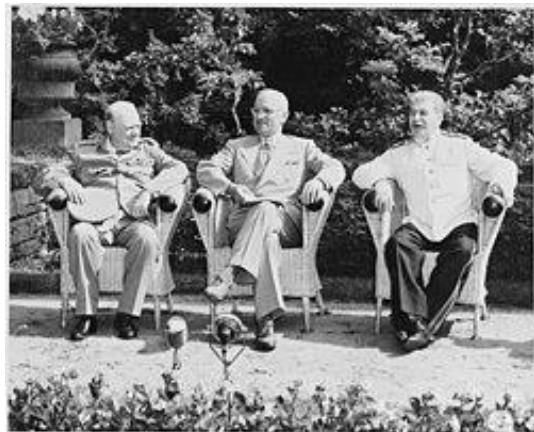
Zdjęcia (A, B, C) ilustrują uczestników konferencji tzw. „Wielkiej Trójki”. Do każdego zdjęcia dopasuj miejsce obrad (właściwą cyfrę arabską) oraz decyzję jaką podjęto (cyfrę rzymską) wpisując je w miejsca wykropkowane. Za każde poprawne dopasowania można otrzymać po dwa punkty.

A.

B.

C.

1. Teheran

2. Jalta

3. Poczdam

I. demilitaryzacja, denazyfikacja, demonopolizacja, demokratyzacja Niemiec

II. utworzenie drugiego frontu w Europie

III. Niemcy i Austria będą okupowane w ramach czterech stref

A. -

B. -

C. -

Zadanie 13. (0–1)

Poniższa fotografia przedstawia Muzeum w Markowej na Podkarpaciu. Wybierz i zaznacz prawidłową odpowiedź co lub kogo muzeum upamiętnia?

1. Zagładę Żydów Polskich
2. Zagładę Romów Polskich
3. Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej
4. Walkę Cywilną Mieszkańców Markowej

Zadanie 14. (0–1)

Na zdjęciu widać jeden z pierwszych oddziałów partyzanckich na Kielecczyźnie. O dowódcy tego Oddziału Wydzielonego Wojska Polskiego mówiono “ostatni żołnierz września, pierwszy partyzant”. Wybierz i zaznacz odpowiedź/informację z poprawnym imieniem, nazwiskiem oraz pseudonimem dowódcy tego oddziału.

1. Henryk Brzański “Hubal”
2. Tadeusz Rozwadowski “Zagończyk”
3. Henryk Dobrzański “Hubal”
4. Jan Piwnik “Ponury”

Zadanie 15. (0–2)

Zdjęcie jest symbolem ważnego wydarzenia z okresu II wojny światowej. Wybierz i zaznacz właściwe odpowiedzi na pytania pod zdjęciem.

1. **Widoczny na zdjęciu żonkil jest symbolem?**
 - A. Zagłady Żydów pod okupacją niemiecką
 - B. Powstania w getcie warszawskim
2. **Kampanię społeczno-edukacyjną, której symbolem jest żonkil organizuje?**
 - A. Muzeum Polin
 - B. Muzeum Powstania Warszawskiego

Zadanie 16. (0–2)

Poniższe zdjęcie ukazuje pomnik znajdujący się na terenie Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich. Wybierz i zaznacz prawidłowe odpowiedzi na pytania pod zdjęciem.

1. Pomnik upamiętnia tragedię mieszkańców?

- A. Pińczowa
- B. Tokarni
- C. Wąchocka
- D. Michniowa

2. Jest to upamiętnienie wydarzenia z roku?

- A. 1941
- B. 1942
- C. 1943
- D. 1944

Zadanie 17. (0–4)

Plakat propagandowy pochodzi z roku 1945. Dokonaj interpretacji jego wymowy poprzez zaznaczenie prawda lub fałsz przy poszczególnych stwierdzeniach.

1. "Olbrzym" to żołnierz Armii Krajowej	P/F
2. Autor plakatu popierał komunistów polskich	P/F
3. Plakat miał zaszkodzić zasługom i wizerunkowi AK	P/F
4. Plakat miał pokazać, że jedynymi wyzwolicielami Polski byli żołnierze Ludowego Wojska Polskiego.	P/F

Zadanie 18. (0–1)

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź, która najlepiej definiuje pojęcie “zimnej wojny”.

- A. Rywalizacja polityczna na arenie międzynarodowej pomiędzy RFN i NRD,
- B. Rywalizacja militarna między wojskami USA i ZSRS,
- C. Rywalizacja pomiędzy USA i ich sojusznikami a ZSRS i jego sojusznikami na polu politycznym, ideologicznym, społeczno-gospodarczym,
- D. Rywalizacja NATO z komunistycznymi Chinami.

Zadanie 19. (0–3)

Widoczna grafika symbolizuje pewną organizację międzynarodową. Wybierz i zaznacz poprawne odpowiedzi na pytania znajdujące się poniżej.

1. Na zdjęciu widać symbol której organizacji?
 - A. Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego
 - B. Organizacji Narodów Zjednoczonych
2. Główna siedziba tej organizacji znajduje się w?
 - A. Nowym Yorku
 - B. Brukseli
3. Czy Polska należy do państw założycielskich tej organizacji?
 - A. tak
 - B. nie

Zadanie 20. (0–1)

Rozpoznaj widocznego na zdjęciu żołnierza uczestnika polskiego września, konspiracji w czasie II wojny światowej, więźnia Auschwitz, bohatera walki z władzą komunistyczną po wojnie. Kim jest prezentowana na zdjęciu postać?. Wybierz i zaznacz prawidłową odpowiedź.

1. Leopold Okulicki
2. Emil Fieldorf
3. Witold Pilecki
4. Jan Nowak-Jeziorański

Zadanie 21. (0–1)

Odpowiedz na pytanie dotyczące przebiegu tzw. „poznańskiego czerwca”. Kto był nieformalnym przywódcą robotników w Zakładach Przemysłu Metalowego im. Hipolita Cegielskiego? Wybierz i zaznacz właściwą odpowiedź

1. Jan Wiśniewski
2. Stanisław Matyja
3. Zbigniew Godlewski
4. Roman Strzałkowski

Zadanie 22. (0–6)

Ułóż chronologicznie następujące wydarzenia z okresu PRL (gdzie 1 oznacza chronologicznie najwcześniejsze a 6 najpóźniejsze wydarzenie). Dopasuj do cyfr w miejsca wykropkowane odpowiednią literę związaną z wydarzeniem.

- A. Wydarzenia grudniowe na Wybrzeżu,
- B. Radomski czerwiec,
- C. Porozumienia sierpniowe w Gdańsku,
- D. Wybór papieża Jana Pawła II,
- E. Wydarzenia marcowe na Uniwersytecie Warszawskim i Krakowskim Przedmieściu
- F. Utworzenie NSZZ “Solidarność”

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Zadanie 23. (0–3)

Tekst źródłowy związany jest z ważnym wydarzeniem z najnowszej historii Polski. Przeczytaj tekst i odpowiedz na polecenia poniżej.

“Obywatelki i obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej!

Zwracam się dziś do Was jako żołnierz i jako szef rządu polskiego. Zwracam się do Was w sprawach wagi najwyższej. Ojczyzna nasza znalazła się nad przepaścią. Dorobek wielu pokoleń, wzniesiony z popiołów polski dom ulega ruinie. Struktury państwa przestają działać. Gasnącej gospodarce zadawane są codziennie nowe ciosy. Warunki życia przytłaczają ludzi coraz większym ciężarem. Przez każdy zakład pracy, przez wiele polskich domów, przebiegają linie bolesnych podziałów. Atmosfera niekończących się konfliktów, nieporozumień, nienawiści – sieje spustoszenie psychiczne, kaleczy tradycje tolerancji. Strajki, gotowość strajkowa, akcje protestacyjne stały się normą. Wciąga się do nich nawet szkolną młodzież. Wczoraj wieczorem wiele budynków publicznych było okupowanych. Padają wezwania do fizycznej rozprawy z „czerwonymi”, z ludźmi o odmiennych poglądach ...”.

1. Wybierz i zaznacz prawidłową wypowiedź:

- A. Tekst związany jest z wprowadzeniem godziny milicyjnej w czasie sierpniowych strajków na Wybrzeżu,
- B. Tekst informuje o wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce

2. Wybierz i zaznacz prawidłowe stwierdzenie:

- A. Tekst odczytał gen. Czesław Kiszczak
- B. Tekst odczytał gen. Wojciech Jaruzelski

3. Wybierz i zaznacz prawidłową informację:

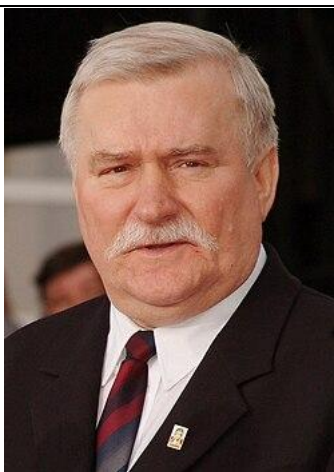
- A. Tekst odczytano w dniu 13 grudnia 1981 roku
- B. Tekst odczytano w dniu 17 grudnia 1970 roku

Zadanie 24. (0–6)

Do fotografii (oznaczonych literami A, B, C), które przedstawiają znanych polityków III RP dopasuj odpowiednie imię i nazwisko (oznaczone cyfrą rzymską) oraz rolę jaką pełnili (oznaczone cyfrą arabską). Prawidłowe połączenia wpisz w miejsca wykropkowane.

A.

B.

C.

- I. Leszek Balcerowicz
- II. Lech Wałęsa
- III. Tadeusz Mazowiecki
1. Prezydent RP
2. Prezes Rady Ministrów
3. Minister Finansów

- A.
- B.;
- C.

Zadanie 25. (0–1)

Tekst opisuje pewne współczesne zjawisko w wymiarze światowym. Wybierz i zaznacz prawidłową odpowiedź na pytanie pod tekstem.

“(tu nazwa tego procesu) to wzrost współzależności i wzajemnego oddziaływania państw, firm oraz ludzi na świecie. Odbywa się poprzez osobiste kontakty, wymianę towarową, dzielenie się informacjami. Zjawisko nie jest niczym nowym. Starożytni Grecy żeglowali do krańców znanego im świata, Rzymianie rozprzestrzenili swoje idee od obecnego Iraku po Wielką Brytanię, jedwabny szlak już w III wieku p.n.e. połączył handlowo Europę z Chinami, a dzięki monsunom umożliwiającym żeglugę przez stulecia na Oceanie Indyjskim kwitł handel między Indiami i wschodnią Afryką. Przykładem (tu nazwa tego procesu) są także wielkie odkrycia geograficzne Europejczyków i rozwój imperiów kolonialnych. Jeszcze pod koniec XIX wieku rejs żaglowcem z Wielkiej Brytanii do Australii trwał 2–3 miesiące, a przekazanie informacji przewodowym telegrafem – kilka godzin. Charakterystyczne dla czasów współczesnych jest ogromne przyspieszenie globalizacji. Obecnie z Londynu do Sydney można dolecieć w niecałe 24 godziny, a informacja z jednego miasta do drugiego dociera w ułamku sekundy”

Jaką nazwę nosi opisane w tekście zjawisko?

1. Komunikacja
2. Rewolucja przemysłowa
3. Globalizacja
4. Urbanizacja